

सर्गः १७ जात्यस्तेनाभिजातेन शूरः शौर्यवता कुशः ।
 अमन्यतैकमात्मानमनेकं वशिना वशी ॥ ४ ॥ स
 कुलोचितमिन्द्रस्य साहायकमुपेयिवान् । जघान
 समरे दैत्यं दुर्जयं तेन चावधि ॥ ५ ॥ तं स्वसा नागरा
 जस्य कुमुदस्य कुमुदती । अन्वगात्कुमुदानन्दं
 शशाङ्कमिव कौमुदी ॥ ६ ॥

जात्य इति । कुशः तेन अतिथिना आत्मानं अनेकं अम
 न्यत किं सः जात्यः जातौ भवः कुलो न इत्यर्थः पुं किं शूरः
 तेजस्वी पुं किं वशी संयतेन्द्रियः किं तेन अभिजातेन कुलोनेन
 पुं किं शौर्यवता तेजस्विना पुं किं वशिना जितेन्द्रियेण ॥ ४ ॥
 स इति । स कुशः कुलोचितं कुलाभ्यस्तं इन्द्रस्य साहायकं
 सहकारित्वं उपेयिवान् प्राप्तवान् सन् समरे युद्धे दुर्जयं नाम
 दैत्यं जघान हतवान् तेन च दैत्येन स कुशः अवधि हतः ॥ ५ ॥
 तमिति । कुमुदस्य नागराजस्य स्वसा कुमुदती कुशपत्नी तं कुशं
 अन्वगात् अनुगतवती कं केव कुमुदानन्दं कैरवप्रीतिजनकं
 शशाङ्कं चन्द्रं कौमुदी ज्योत्स्नेव । कुमुदानन्दमिति कुश
 स्यापि विशेषणं कुमुदां मर्त्यानामानन्दजनकमित्यर्थः ॥ ६ ॥